

2013-11-18
Naturvårdsverket
106 48 Stockholm

Ärendenummer NV-07324-13

Synpunkter angående miljökonsekvensbedömningsprogram (sep.2013) för alternativ kärnkraftsreaktor vid anläggningen i Pyhäjoki, Finland:

I egenskap av boende i Robertsfors kommun vill vi härmed yttra oss utifrån från hur vi kan komma att påverkas av Fennovoimas planerade kärnkraftverk, med en effekt på ca.1200 megawatt, i Pyhäjoki, Finland. Avståndet mellan vår kuststräcka och etableringsplatsen är endast cirka 15 till 20 mil.

Fennovoimas miljökonsekvensbedömningsprogram för ett kärnkraftverk, sammanfattning september 2013, bygger på den miljökonsekvensbeskrivning (mkb-förfarande) som de genomförde år 2008, varför naturligtvis även denna ligger till grund för vårt arbete.

Vi kräver att innehållet i den kommande miljökonsekvensbeskrivningen på ett tydligt sätt besvarar och beaktar nedanstående frågeställningar och synpunkter:

1) I Fennovoimas miljökonsekvensbeskrivning, sammanfattning för internationellt samråd från oktober 2008, framgår på sidan 32 (4.15) att det värsta scenario som man räknat med, är en allvarlig reaktorolycka klass 6 på den internationella INES-skalan (Skalan är 7-gradig, och till exempel katastroferna i Tjernobyli och Fukushima bedöms till klass 7).

Man skriver att ”granskning av allvarligare olyckor än de av INES-klass 6 är inte motiverade i miljökonsekvensbedömningen, eftersom sådana olyckor i praktiken måste vara omöjliga för att ett kärnkraftverk ska få byggnads- och driftstillstånd i Finland.”

”I praktiken måste vara omöjliga”? Vi frågar oss vilka garantier Fennovoima kan lämna för att en olycka klass 7 inte händer? Är sådana garantier möjliga att utfärda?

2) I företagets miljökonsekvensbedömningsprogram, sammanfattning september 2013, anger man på sidan 10, avsnitt 7, att modellering visat att skyddsåtgärder för befolkning och långvariga begränsningar i användande av mark- och vattenområden, begränsas till en radie på 15 mil från anläggningen i Pyhäjoki.

Denna modellering grundar sig då ej på den allvarligaste graden av olycka, klass 7, utan baseras på den lägre graden, klass 6 enligt den internationella INES-skalan.

Redan vid en klass 6-olycka berörs delar av vår kuststräcka av allvarliga och långvariga följder som på ett djupgående sätt negativt skulle påverka våra liv.

En olycka klass 7 skulle med stor sannolikhet vara totalt förödande för vår bygd.

Vi kräver redovisning av konsekvenser vid en olycka av den svåraste graden, INES-klass 7.

3)Försäkringsfrågan är oerhört viktig vid kärnenergiproduktion. Pengar kan naturligtvis inte återställa förstörd natur och kan inte heller lindra mänskligt lidande, men det är ändå, vid en

eventuell realisering av kärnkraftsplanerna, en viktig faktor. De ekonomiska kostnader för skador uppkomna vid en kärnkraftsolycka är svåra, om inte omöjliga, att verkligt överblicka. I Sveriges Radios programserie Atomnotan ("Oklarheter kring ersättning vid kärnkraftsolycka") anger man att de ekonomiska kostnaderna för Fukushima-olyckan beräknas bli så mycket som 1500 miljarder kronor.

Kommer det att finnas pengar för att i någon mån sanera de områden i vår kommun som eventuellt skulle komma att kontamineras vid en olycka? Kommer ersättningsnivåer för förstörd egendom, minskade inkomster, höjda kostnader mm. att täcka de verkliga ekonomiska kostnaderna/förlusterna?

4) Frågan om säkert slutförvar har kärnkraftsindustrin globalt ännu inte löst. Etablering av nya reaktorer borde vara uteslutet till dess någon kan presentera en trovärdig och långsiktig lösning. Säkerhetsläget för anläggning, transporter mm, torde påverkas negativt om rutinerna för hantering av avfall är ofullständiga, varvid riskerna för oss närboende ökar.

Vi frågar oss hur Fennovoimas trovärdiga och långsiktiga plan för avfallshantering och slutförvaring ser ut?

5) En tydlig och djup problemanalys krävs även kring nedanstående punkter:

Det råder osäkerhet kring om det finns säkra forskningsresultat på hur de stora mängderna varmt kylvatten på lång sikt kommer att påverkar vår marina miljö? Kommer det att få negativa konsekvenser för fisket i Kvarken? Kommer algbloomningen att öka?

Problem med packisens eventuella effekter på anläggningen är även det en källa till oro, då is-situationen i Bottenviken/Kvarken ofta är mycket svår.

6) Den snabbt växande natur- och ekoturismen grundar sin verksamhet på att området har ren och oförstörd natur. Detta är en ovärderlig skatt för bygden och utgör en mycket viktig tillväxtfaktor. Ett kärnkraftverk i närområdet, med tillhörande uranbrytningsområden, transporter av farligt gods mm., skulle på ett dramatiskt sätt undergräva fundamenten för dessa verksamheter.

Jordbruket är en grundbult i Robertsfors kommuns näringsliv. Risken för kontaminering av vår jordbruksmark ingjuter stor oro i många kommunmedborgare.

I kommunen finns stora områden vinterbete för ren. Rennäringen drabbades oerhört hårt av olyckan i Tjernoby, och lider än i dag av sviterna efter denna. Exempelvis kasseras fortfarande, 27 år senare, betydande mängder renkött och renarna stödutfodras för att minska mängden radioaktiva ämnen i köttet.

Bär- och svampplockning är stora ekonomiska och livskvalitativa faktorer i vår kommun.

Bärbranschen är idag en viktig näringsgren i Västerbotten och svampplockning har potential att framgent utvecklas på liknande sätt.

Vi är övertygade om att etablering av ett kärnkraftverk i vårt absoluta närområde negativt skulle påverka alla de ovan nämnda näringsgrenarna. Vid en olycka med radioaktivt utsläpp är förstörelsen tydlig och direkt, men även indirekt kan tillväxtpotentialen urgröpas, då framtidstron hos många rubbas och därmed viljan till nyetableringar och investeringar minskar.

7) Många människor i kommunen känner en legitim oro inför att bo grannar med ett kärnkraftverk. Denna rädsla grundar sig på det faktum att kärnkraftsolyckor har skett, och med säkerhet kommer att ske även i framtiden.

Framtidstro och hopp, vilket är grund för en bygds utveckling, riskerar att förtvina.

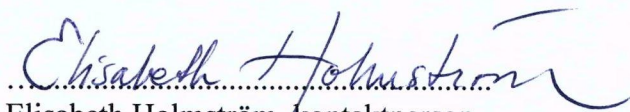
8) Klimatförändringarna gör att vi globalt sett får räkna med flera grader varmare genomsnittstemperatur. Förändrat klimat, med extrema variationer i nederbörd och temperatur, kommer med stor säkerhet att leda till risk för ökad missväxt på många platser i världen, och som en följd därav social och politisk oro. Vid politisk instabilitet ökar riskerna för terroråd och attentat. Vi står inför en mycket oförutsägbar framtid och att i detta läge bygga kärnkraft är oförsvarligt.

Vi vill med kraft poängtera att miljökonsekvensbeskrivningen måste innehålla seriösa och djupgående analyser av de förväntade klimatförändringarnas möjliga effekter på kärnkraftsanläggningens säkerhet.

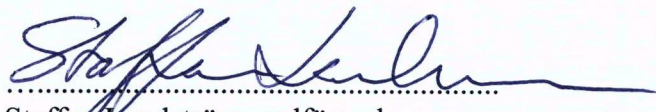
Slutligen: Ovanstående åtta frågeställningar och synpunkter belyser bara en liten del av alla risker som följer med kärnkraft. Listan över negativa effekter kunde göras mycket längre. De direkta följderna av en svår olycka skulle för oss i Robertsfors kommun vara förödande, men nästan lika förödande är de mer diffusa konsekvenser som följer av oro och minskad upplevd livskvalité. Kommunens attraktionskraft, vad gäller boende och företagande, kan komma att kraftigt minska. Bifogad namninsamling har genomförts under endast några dagars tid, och människor vi mött har uttryckt mycket stor olust och stort engagemang i frågan (se bilaga 1).

Vi vill på detta sätt markera att många boende i Robertsfors kommun är starkt kritiska till Fennovoimas planer på att bygga ett kärnkraftverk i Pyhäjoki, och uttrycka vår djupt kända oro.

Robertsfors 18/11 2013

Elisabeth Holmström, kontaktperson
Nätverket Kärnkraftsfritt Bottenviken, Robertsfors-gruppen

Staffan Landström, ordförande
Naturskyddsföreningen i Robertsfors